

מנשנים כסף

שעת צהריים דביקה. את שבה הביתה מן הסמינר. מהן התכניות להיום? דבר ראשון להדליק מזגן, לאכול ארוחת צהריים, או תחליפים לא בשריים, (בשעה כזו מי מתבשר?) יש מבחן בדינים, צריך גם לקנות איזה חטיף, שיהיה מה לנשנש עם החברה שתגיע ללמוד. אחר כך חוג נגינה, לפני זה עוד נשאר לך להתאמן על שיעורי הבית. צריך לשטוף כלים, לקפל כביסה, אולי בערב תקפצי לחפש שעון חדש במקום זה שנשבר לך, ארוחת ערב, קצת שיעורי בית, מקלחת, ולמיטה, פחות או יותר. יום סטנדרטי, מלא סיפוק ועשייה ברוכה.

שניה לפני שאת עולה על יצועך, האם את מוכנה לענות רק רגע מהו מספר חשבון הבנק של ההורים שלך? או קודם כל לומר באיזה בנק הם עורכים את חשבונותיהם?

מאיפה שבכלל נחשוב על כך, מהיכן שנדע את הפרטים הללו? משום מה העניינים הללו כלל לא מתקשרים לנו לסדר היום השוטף.

האמת, שהם קשורים, ועוד איך קשורים. מדליקים מזגן, בסוף יגיע חשבון החשמל. יש ארוחת צהריים, ללא שמישהו היה משלם על המוצרים, הם לא היו כאן בסיר. חטיף ללימוד למבחן לא מגיע בחינם, חוג נגינה ואורגן גם הם ודאי לא. שוטפים כלים, למה שיהיה לנו כלים בבית, למה שיהיו לנו בגדים לכביסה? אה, מישהו קנה אותם, שילם עליהם...? המים במקלחת, המיטה! מהיכן הם מגיעים, בחינם מן השמים?

מבחינתנו הדברים כל כך ברורים מאליהם. אנחנו לא מקדישות לכך שניה אחת של מחשבה. ברוך ה', זה לא העול שלנו ובגילנו יש לנו דברים אחרים לעסוק בהם, אם כי לשים לב לכך, ניתן. יש כאן רובד שלם בחיים שמתרחש מתחת לפני השטח, אולם לולא שההורים שלנו יחשבו עליו, יתעסקו איתו, יעבדו בשבילו יום יום, לא יהיה לנו כלום.

כסף אינו גדל על העצים. ההורים היקרים שלנו עובדים קשה בשבילו, בשבילנו. פעם אימהות לא יצאו לעבוד, הן ישבו בביתן וגידלו את ילדיהן בנחת. היום רובן, יחד עם המשרה המלאה של גידול הילדים, יוצאות גם לעבוד בניגוד לטבען מחוץ לבית, שיהיה כסף. גם אבא, או שעובד גם כן, או שגם עם היותו בדרך כלל עסוק בלימוד התורה, הוא משקיע רבות במחשבה אודות הפרנסה, מקפיד על שמירת הזמנים בכדי שלא תתמעט המלגה, לפעמים מוסיף על עצמו הכנסה צדדית נוספת. בקיצור, ההורים שלנו מקיימים בהידור רב את קללת "בזיעת אפריך תאכל לחם", העיקר שיהיה לנו, הילדים, כל מה שאנחנו צריכים ושלא יחסר לנו מאום.

אם נתמקד רק בכך ונתבונן על ההורים שלנו מהצד, נוכל לראות אותם עסוקים שעות רבות בהבאת הפרנסה ובחישוב ההוצאות, רק כדי שלנו, הילדים, יהיה הכול, מחוט ועד שרוך נעל. אנחנו באמת לא שמות לב לכך באופן מודע ויומיומי.

אחד מהדברים הנפלאים הוא, שהורים, על פי רוב, לא רוצים שהילדים יחיו בדאגה, כדי שראשם יהיה פנוי לגדול, להשקיע ברוגע בלימודים, ולשגשג בשיא שנות פריחתם. הם

משתדלים להסתיר ככל האפשר את טרחתם הרבה לכלכלת הבית, אינם משתפים את הילדים בהוצאות הרבות ובודאי שלא בהכנסות, רק משתדלים להראות בתוך הבית שלא חסר דבר. כל מה שצריך יש. תמיד יש.

ברוך ה' שכך הורינו מגדלים אותנו, ששגרת חיינו יציבה ללא דאגות קיומיות. כל מה שאנחנו צריכות, ניתן לנו. אולם, זה לא אומר שבגלל זה ראוי לבקש מהם את כל העולה על דעתנו. בסופו של דבר, להורים המציאות הזו אינה פשוטה וחלקה כלל. יש מקום לשקול האם אנחנו צריכות להכביד עליהם ולהוסיף על ההוצאות בלי חשבון, לצורך עוד ועוד דברים שבאמת, יכולנו להסתדר בלעדיהם. האם בגלל שהחברה שלי קנתה נעלי התעמלות מהממות, אני גם חייבת לקנות כאלו גם כן, כי פתאום זה כבר ממש לא נוח להתעמל עם הנעליים הרגילות... והסוודר שהולך היום הוא טומי, אז למה לא לשלם קצת (או הרבה) יותר ולקנות דווקא אותו...

האם בכל יציאה לסמינר, בדרך הלוך ובדרך חזור, אני צריכה לקנות לעצמי פחית שתיה, או להיכנס לקיוסק ולקנות חטיף או שוקולד. פעם ביומיים לקנות שוקו ולחמנייה, סתם, כי לא היה לי כוח להכין סנדוויץ'. האם בכל יציאת ערב עם חברה, חייב להיות גם חטיף מתוק. נכון, ההורים שלנו נותנים, מפרגנים לנו, רוצים שיהיה לנו מתוק ונחמד ונעים, אבל האם לא ראוי שאנחנו נחשוב עליהם טיפה יותר, אולי תוספת ההוצאות האלו מסתכמת בסכומים גדולים, ובפרט בבית בו כמה ילדים בוגרים...

ובחגים בכלל, כולנו יודעות שההוצאות הן מרובות. האם זה נכון לבקש עוד ועוד, בגד ליום טוב ובגד לחול המועד (סתם כי כבר נמאס מהישן), נעל לבגד הזה ונעל לבגד האחר, פלוס כל האביזרים הנלווים? ברור שבכל יום מימות חול המועד אני צריכה ללכת להקרנה, לטיול, לנסיעה? הרי הדברים הללו מסתכמים בסכומים גדולים ומצטברים, כל שכן במשפחה ברוכת ילדים. האם אני אכן יכולה לעשות זאת להורים האהובים שלי, שכל כך טורחים בשבילי. כן, רק משום שהם מראים לי אהבה וחיבה, מפרגנים לי כל דבר, לכן אני יכולה להוציא מהם עוד ועוד, לשרוף להם את הכסף?

טוב. הכול נכון. צודק לגמרי. אבל מה, שבאמת אני לא אלך לשום מקום, לא אקנה כלום, אראה כמו איזה...

ממש לא. גם ההורים שלנו לא מעוניינים בכך. הם רוצים שנלך, שניסע, שנקנה, אבל - על פי הצעתם שלהם, הדרכתם, ובעיקר - יכולתם. הרי גם אם לא נבקש, ההורים שלנו מעוניינים שנראה טוב ויפה, שנהנה ונשמח. אז הם יציעו לנו זאת מעצמם. אבל כאשר זה יבוא מצידם, זה יהיה על פי יכולתם, על פי חינוכם, במינון הנכון והמתאים להם ולנו גם יחד.

האלף-בית של בין אדם לחברו זה לחשוב על השני, להתחשב בו, לשים לב האם הוא אכן נהנה ממה שאני עושה, או לא... ומעל הכול, הבין אדם לחברו החשוב והטוב ביותר הוא בבית, בין האחים, וכל שכן כלפי ההורים. נכבד את עצמנו, נשים לב לחשוב עליהם, להתחשב ולהמעיט כמה שיותר בהכבדת ההוצאות היומיומיות.

נחזיר להם אהבה אמתית ובוגרת.